

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/355/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213205943
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2213205943.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcov: 1) E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., F. XXX/XX-XX 2) A. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., F. XXX/XX-XX, proti žalovaným: 1) E. U. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. R., F. XXXX/X, 2) P. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., F. XXX/XX, zastúpená: JUDr. Eva Bubniaková, advokátka, so sídlom Dunajská Streda, Krížna 1270/8, o zaplatenie istiny 19.184 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov 1) a 2) proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10C/92/2013-166 zo dňa 5. decembra 2014, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo veci samej potvrdzuje.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v časti náhrady trov konania mení tak, že žalovanej 2) sa náhrada trov konania nepriznáva.

III. Žalovanej 2) sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali zaplatenia náhrady škody žalovanými 1) a 2) zamietol prvým odsekom výroku. Druhým odsekom výroku rozsudku súd zaviazal žalobcov zaplatiť žalovanej 2) náhradu trov konania vo výške 1.180,64 eura, titulom trov právneho zastúpenia. Po právnej stránke rozsudok odôvodnil § 415, § 420 ods. 1, § 422 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

2. Skutkovo rozsudok odôvodnil tým, že základnými atribútmi každej občiansko-právnej zodpovednosti za vzniknutú škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Hlavným znakom všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ je aj zavinenie, ktoré sa predpokladá. Z uvedenej konštrukcie subjektívnej zodpovednosti vyplýva, že povinnosťou žalobcov bolo súčasne preukázať najmä existenciu, ale aj výšku škody, porušenie právnej povinnosti, príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovaných a škodou. Dôkazné bremeno spočívalo na žalobcoch. V danej veci ide o nárok uplatnený zo zodpovednosti za škodu spôsobenú konaním žalovaných, pričom o tom, že konanie žalovaných bolo protiprávne sa domnievajú žalobcovia z titulu intervencie, resp. vyvolania právneho stavu, kedy na základe podnetu žalovaných Ministerstvo hospodárstva SR podalo žalobu o určenie vlastníctva a návrh na vydanie predbežného opatrenia. Nárok žalobcov vychádza z ustanovenia § 422 ods. 1 OZ, podľa ktorého sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, pričom žalobcovia si uplatnili nárok na zaplatenie skutočnej škody v sume 19.184 eur z titulu ušlého zisku, čo má predstavovať nájomné s príslušnými úrokovými sadzbami z omeškania, ako aj mierou inflácie. Na to, aby mohli byť žalobcovia aktívne vecne legitimovaní, mali povinnosť preukázať, že škoda, ktorej náhrady sa domáhajú, nielenže vznikla, ale že sú oprávnení sa domáhať jej náhrady práve oni, a to z dôvodu, že v ich majetkovej sfére došlo práve konaním žalovaných

k úbytku. Škodou sa totiž rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného, v tomto prípade žalobcov a reprezentuje majetkové hodnoty, ktoré bolo potrebné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu do predošlého stavu. Konaním žalovaných 1) a 2) podaním podnetu na Ministerstvo hospodárstva SR, podľa názoru súdu nemohla vzniknúť škoda žalobcom. Podávanie takýchto podnetov je právom každého subjektu a nie je možné z toho vyvodiť vznik škody, majetkového úbytku na strane žalobcov. Aj keď došlo k vydaniu predbežného opatrenia, ktorým bolo žalobcom 1) a 2) zakázané scudzíť a vložiť ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX, v k. ú. Y. až do právoplatného skončenia súdneho sporu o určenie vlastníckeho práva sp. zn. 10C/62/2011, vydaním tohto predbežného opatrenia žiadne porušenie právnej povinnosti zo strany ani žalovanej v prvom rade, ani žalovanej v druhom rade nedošlo. Predpokladom úspešnosti takejto žaloby je preukázanie existencie škody. Pod pojmom škoda treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívna vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Súčasťou náhrady škody sú aj nemajetkové ujmy na základe výslovného znenia zákona. V tomto prípade bolo potrebné preukázať skutočnú výšku škody, ktorá vznikla zavineným konaním žalovaných. Na to žalobcovia predložili odborný odhad výšky nájomného uvedenou realitnou kanceláriou (čl. 12 - 14), z ktorého vôbec nie je zrejmé, z akých východísk odhad vzišiel, vôbec nejaké šetrenie nájomov v obdobných bytových domoch, preto takýto dôkaz vôbec nepreukazuje výšku eventuálneho nájomného. Predmetná žaloba týkajúca sa nároku na náhradu škody za eventuálny ušlý zisk je nedôvodná a nemá oporu v zákone. Zamietnutie žaloby týkajúcej sa náhrady škody vo výške 19.184 eur s príslušenstvom, ktoré si žalobcovia vyčísľili na základe „odborného“ odhadu realitnej kancelárie, súd oprel o skutočnosť, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno pri preukazovaní tohto svojho nároku. Súd nemal preukázané, ani že im vznikla škoda, ale ani to, že ju spôsobili žalovaní. V tomto prípade žalobcovia nepreukázali ani príčinnú súvislosť v tom smere, že škoda vznikla žalobcom 1) a 2) skutočne výslovne konaním, resp. zanedbaním právnej povinnosti zo strany žalovaných 1) a 2). Súd dospel k záveru, že žalobcovia dôkazné bremeno o dôvodnosti svojho nároku na zaplatenie žalovanej sumy neunesli, nepreukázali splnenie základných predpokladov zodpovednosti za škodu, preto súd žalobu ako nedôvodnú, zamietol.

3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a úspešnej žalovanej 2) priznal náhradu trov právneho zastúpenia, pozostávajúce z prevzatia veci v septembri 2013, z účasti na pojednávaní 6.9.2013, z preštudovania dôkazov a písomného vyjadrenia sa k nim dňa 30.9.2013, z účasti na pojednávaní 17.10.2014 a z účasti na pojednávaní 5.12.2014. Právna zástupkyňa žalovanej 2) žiadala priznať náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 1.541,97 eura. Súd po preskúmaní vyúčtovania zistil, že právna zástupkyňa žalovanej 2) si uplatnila aj náhradu trov za preštudovanie dôkazov a vyjadrenie k nim z 30.9.2013 v celkovej výške 353,52 eura. Súd však v tejto súvislosti poukazuje na to, že právna zástupkyňa dňa 30.9.2013 žiadne vyjadrenie na súd nepodala, preto súd žalovanej 2) náhradu trov právneho zastúpenia za uvedený úkon právnej služby nepriznal. Súd priznal žalovanej 2) rade náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.180,64 eura za úkony právnej služby ako sú vyššie uvedené.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalobcovia 1) a 2) z dôvodu, že súd dospel na základe predložených dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. To, že konajúca sudkyňa na základe vykonaného dokazovania dospela k záveru, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali splnenie základných predpokladov zodpovednosti za škodu, je možné kvalifikovať ako vady v rozhodovacej činnosti konajúcej sudkyne čo dokazuje, že koná v záujme organizovanej zločineckej skupiny, bytovej mafie, ktorá už roky ovplyvňuje rozhodovaciu činnosť sudcov na Okresnom súde Dunajská Streda a Krajskom súde v Trnave. Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 24 Co/50/2008-1066 zo dňa 8.10.2008 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci 4C/204/1996 zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol. Na základe rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo/11/2009 zo dňa 16.10.2010 spochybňovanie prevodu majetku štátu zo strany štátu sa definitívne skončilo a v tom čase právny zástupca žalobcov listom zo dňa 13.1.2011 vyzval protiprávných užívateľov predmetných nehnuteľností na ich vypratanie najneskôr do 31.3.2011. Užívatelia rodinných domov bez právneho dôvodu a hlavne žalované 1) a 2) podali na Ministerstvo hospodárstva SR žiadosť o preskúmanie prevodu štátneho majetku. Majetková škoda uplatnená v konaní z titulu ušlého zisku na nájomnom bola stanovená a vyčíslená na základe odborného odhadu výšky nájomného realitnou kanceláriou Remax, ktorú spolu s návrhom na začatie konania dali vypracovať žalobcovia a niet dôvodu, aby sa súd s vyčíslením tejto škody nestotožnil. Základným predpokladom úspešnosti žaloby na náhradu škody vzniknutej obmedzením práva nakladať s predmetom vlastníctva, je preukázanie vlastníckeho práva a skutočnosť, že sa vec neoprávnene nachádza vo fatickej moci inej osoby než vlastníka, čiže v danom prípade žalovanej 2) a preto v predmetnej veci ako predbežnú otázku mal súd riešiť otázku vlastníckeho práva žalobcov k predmetnej

nehnutelnosti a protiprávneho užívania tohto majetku žalobcov žalovanou 2). Túto skutočnosť má súd preukázanú výpisom z katastra nehnuteľností, výpisom z listu vlastníctva XXXX, katastrálne územie Y.. Za to, že žalované 1) a 2) mali a majú neodôvodnené a udržateľné pochybnosti o vlastníctve nehnuteľností žalobcov a postupovali spôsobom, ktorý žalobcov na jeho vlastníckych právach obmedzuje, musia niesť v zmysle zákona zodpovednosť. Na základe uvedeného mal súd dospieť k záveru, že žaloba žalobcov je dôvodná. Takto sa vyvodil právny stav, ktorý dopustil ďalšie protiprávne užívanie nehnuteľností patriace žalobcom bez právneho dôvodu. Na liste vlastníctva je poznámka, ktorá žalobcov reálne obmedzuje a poškodzuje ako vlastníkov. Vlastnícke právo žalobcov malo byť v tomto prípade chránené tak, ako to predpokladá ústava. Zo zápisníc z pojednávaní 6.9.2013, 22.8.2014, 17.10.2014 a 5.12.2014 vyplýva, ohľadne preukázania existencie škody alebo príčinnej súvislosti, ktoré žalobcovia podľa konajúcej sudkyne nepreukázali, súd nevedol žiadne dokazovanie, z čoho vyplýva, že tieto skutočnosti sporné neboli, takže ani žalované v tomto smere nič nenamietali. Okrem osočovania a slabomyseľnosti sú úplne od veci a s existenciou škody a jej príčinnej súvislosti nemajú nič spoločné. Žalobcovia jasne poukázali na § 415, podľa ktorého je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na majetku. Ak neboli porušené konkrétne povinnosti vymedzené v ustanovení § 415 a určitým konaním alebo nekonaním sa zasiahlo do chránených statkov žalobcov, ktorým sa spôsobila určitá škoda na týchto statkoch, treba si položiť otázku, či ten, kto takto zasahoval, si počínal tak, aby nedochádzalo ku škodám, alebo si takto nepočínal. Ak si takto nepočínal, porušil povinnosť uloženú mu v § 415 OZ a z porušenia tejto povinnosti mu vznikne zodpovednosť za škodu. Porušenie preventívnej povinnosti uvedenej v § 415 sa stáva dôvodom vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu, pokiaľ sa nedokáže porušenie povinností podľa určitého konkrétneho ustanovenia, či už podľa občianskeho zákonníka alebo iného zákona.

5. Za účelom dodržiavania procesnej čistoty postupu súdu je potreba dôsledne dodržiavať princípy aplikácie § 118 ods. 2 O.s.p. Nesprávny postup súdu určený zákonom sa môže prejaviť v priebehu konania a následne pri rozhodovaní o uplatnenom nároku tým, že účastníkom pri nedodrží zákonného postupu je odňatá možnosť zaujať postoj k úvahám súdu, navrhnúť relevantné dôkazy a konať tak, aby boli zachované základné princípy korektného procesu. Súd mal v priebehu konania účastníkov oboznamovať o skutočnostiach súvisiacich s ustálením právneho charakteru nároku, jeho výšky, a všetkými ostatnými okolnosťami vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania tak, aby bolo v každom štádiu konania jednoznačné, ktoré skutkové okolnosti sú sporné a ktoré nesporné. Preto názory konajúcej sudkyne uvedené v rozsudku, že konaním žalovaných ohľadne podania podnetu na Ministerstvo hospodárstva SR, podľa názoru súdu nemohla vzniknúť škoda žalobcom, že podávanie takýchto podnetov je právom každého subjektu a nie je možné z toho vyvodiť škodu, majetkový úbytok, že aj keď došlo k vydaniu predbežného opatrenia, ktorým žalobcom bolo zakázané scudzit' a vložiť ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti nehnuteľnosti vedené na LV číslo XXXX k. ú. Y. až do právoplatného skončenia súdneho sporu o určenie vlastníckeho práva, sp. zn. 10C/62/2011, že vydaním predbežného opatrenia žiadne porušenie právnej povinnosti zo strany žalovanej 1) a 2) nedošlo, malo odznieť ešte v priebehu konania (v súvislosti s nedodržaním postupu podľa § 118 ods. 2 O.s.p. poukázali na rozhodnutie NS SR 3MCdo 18/2010 a Ústavného súdu II.ÚS 261/06). Zo strany súdov na základe nesprávneho úradného postupu a vydaním nezákonného rozhodnutia došlo len na základe podnetu žalovaných 1) a 2). Z prílohy číslo 3 (č. I. 11) vyplýva, že práve žalované 1) a 2) žiadosťou zo dňa 12.2.2011 požiadali Ministerstvo hospodárstva SR o podanie určovacej žaloby aj s predbežným opatrením. Pritom podľa § 44 a O.s.p. účastník konania je oprávnený podať na príslušnej správe katastra nehnuteľností návrh na zápis informatívnej poznámky o začatí súdneho konania, v ktorom sa uplatňujú vecné práva k nehnuteľnostiam. Ak po zápise tejto poznámky do katastra nehnuteľnosti bude nehnuteľnosť prevedená na tretiu osobu, výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnostiam (teda i vlastníckeho práva) je záväzný nielen pre žalovaného, ale aj pre osobu, ktorá nadobudla vecné právo k tejto nehnuteľnosti od žalovaného, prípadne jeho právneho nástupcu. Tento výrok rozsudku je voči nadobúdateľovi záväzný bez potreby viesť proti nemu osobitné súdne konanie (žalobcovia poukázali na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31.5.2011 č. k. 17Co/22/2011 - 88).

6. Žalobkyňa 2) v odvolaní namietla i správnosť rozhodnutia v časti náhrady trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. To, že si žalovaná 1) ako právna zástupkyňa žalovanej 2) ako advokátka vyčíslila trovy konania spočívajúce v prevzatí veci septembri 2013 a uplatnila si trovy právneho zastúpenia za všetky ostatné úkony, je potrebné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. Žalovaná 1) konala za žalovanú 2) v tom istom rozmedzí ako konala sama za seba. To znamená, že nemá právo dožadovať od žalovanej 2) odmenu za prevzatie veci a zastupovanie v konaní, v ktorej je sama účastníčkou konania ako žalovaná 1) Žalovanej 2) nemala byť náhrada trov konania priznaná.

Z uvedeného dôvodu žalobcovia navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

7. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná 1) podaním doručeným súdu 16.4.2015. Poukázala na to, že žalobca mal niekoľkých právnych zástupcov, avšak len veľmi krátku dobu, potom ho odmietli zastupovať, pretože žalobca 1) sa považuje za najlepšieho právnik. Právne predpisy si vysvetľuje podľa svojho a vždy si vyberá len to, čo mu vyhovuje. V sporoch, ktoré vedie proti nájomníkom, resp. obyvateľom jeho bytov neustále mení svoje návrhy, sústavne niečím novým argumentuje, čím spôsobuje prieťahy v konaní a všetkých unavuje, zahmlieva skutočnosť. Vo vyjadrení ďalej žalovaná popisuje, ako sa stala zástupkyňou v sporoch, ktoré sa viedli voči žalovaným, opisuje, že v jednom z konaní bola úspešná a preto sa na ňu obrátili ďalší užívatelia bytov, aby im pomohla pri riešení ich právneho problému. Poukazuje na to, že nie žalobcom bola spôsobená škoda, ale žalovaným, ktorí si nemohli odkúpiť byty, ktoré dlhodobo užívali, v súčasnosti sú dôchodcovia a mali by prísť o nehnuteľnosti, v ktorých bývajú po celý život.

8. K odvolaniu žalobcov sa vyjadrila žalovaná 2) podaním doručeným súdu 16.4.2015. Vo vyjadrení uviedla, že žiadnu škodu žalobcom nespôsobila a bráni právo svojho manžela, ktorý poctivo odpracoval v štátnom podniku žrebčinec Šamorín viac ako 40 rokov, reprezentoval ešte Československú socialistickú republiku v dostihoch a napriek tomu, že podal u svojho zamestnávateľa žiadosť o odkúpenie bytu, ktorý dostal ako stabilizačný, nesprávnym konaním prišiel o strechu nad hlavou. Došlo k nezákonnosti, štát prišiel o svoj majetok a nájomníci bytov nemôžu dožiť v bytoch, v ktorých žili celý život. Žalobcom žiadna škoda nemohla vzniknúť, pretože do roku 2007 prijímali od manžela žalovanej 2) mesačné nájomné, čo preukázali v sporoch, ktoré žalobcovia voči manželovi žalovanej 2) viedli. Od roku 2007 žalobcovia odmietajú prevziať nájomné a tak ich užívatelia bytov ukladajú na účet v banke, čo tiež preukázali. Žalobcovia už niekoľko rokov majú prázdne 2 byty, tieto sú však v dezolátnom stave, podobne ako je byt manžela žalovanej 2). Žalobcovia do bytov neinvestovali, byty sú plesnivé, strecha zateká a za takýto byt žiadajú 800 eur mesačne. Z vedených dôvodov žalovaná 2) navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

9. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.), účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario), na úradnej tabuli súdu oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 1) a 2) nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

12. Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie vo veci samej odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

13. Napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach súd prvej inštancie riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd s týmto odôvodnením súd v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia 1) a 2) sa žalobou domáhali zaplata náhrady škody 19.184 eur s príslušenstvom žalovanými 1) a 2). Tvrdili, že sú vlastníckmi nehnuteľnosťí v katastrálnom území Y., vedených na LV č. XXXX, ktoré v žalobe bližšie špecifikovali. Žalované 1) a 2) spôsobili žalobcom škodu tým, že protiprávne spochybňujú prevod majetku zo štátu na žalobcov. V konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda sp. zn. 4C 204/1996 sa žalobkyňa Slovenská republika, zastúpená Okresnou prokuratúrou v Dunajskej Strede, zastúpená aj Slovenským pozemkovým fondom so sídlom v Bratislave a Slovenský pozemkový fond domáhali voči žalobcom v tomto konaní (žalovaným v konaní 4C 204/1996) určenia neplatnosti kúpnopredajných zmlúv. Žalobcovia boli v konaní 4C 204/2016 neúspešní, pretože Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 24Co/50/2008 -1066 žalobu v celom rozsahu zamietol (zmenil rozsudok okresného súdu, ktorý žalobe vyhovel). Žalobcovia podali dovolanie. Najvyšší súd dovolanie žalobcov zamietol. Následne žalované podali na Ministerstvo hospodárstva SR žiadosť o preskúmanie prevodu štátneho majetku, listom zo dňa 12.2.2011 a Ministerstvo hospodárstva SR na základe rovnakých a právne irelevantných skutočností ako predtým okresná prokuratúra sa domáha žalobou určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorých vlastníctvo je zapísané v prospech žalobcov. Navyše žalobcovia majú predbežným opatrením zakázané disponovať nehnuteľnosťami. Žalovaná 2) sa dopúšťa aj ďalšieho protiprávneho konania, pretože nehnuteľnosť žalobcov užíva napriek tomu, že bola nimi vyzvaná na vypratanie nehnuteľnosti dňa 13.1.2011. Škoda vzniká žalobcom tým, že nehnuteľnosti, ktoré vlastní, nemôžu prenajímať za trhové nájomné.

15. Súd prvej inštancie žalobu žalobcov zamietol z toho dôvodu, že žalobcovia nepreukázali základné predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody, ktorými sú vznik škody, protiprávne konanie žalovaných a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním žalovaných 1) a 2).

16. Žalobcovia v odvolaní namietali, že názor súdu je mylný, pretože základným predpokladom úspešnosti žaloby na náhradu škody vzniknutej obmedzením práva nakladať s predmetom vlastníctva, je preukázanie vlastníckeho práva a skutočnosť, že sa vec neoprávnene nachádza vo faktickej moci inej osoby než vlastníka, čiže v danom prípade žalovanej 2) a preto v predmetnej veci ako predbežnú otázku mal súd riešiť otázku vlastníckeho práva žalobcov k predmetnej nehnuteľnosti a protiprávneho užívania tohto majetku žalobcov žalovanou 2). Túto skutočnosť má súd preukázanú výpisom z katastra nehnuteľností, výpisom z listu vlastníctva XXXX, katastrálne územie Y.. Za to, že žalované 1) a 2) mali a majú neodôvodnené a udržateľné pochybnosti o vlastníctve nehnuteľností žalobcov a postupovali spôsobom, ktorý žalobcov na jeho vlastníckych právach obmedzuje, musia niesť v zmysle zákona zodpovednosť. Na základe uvedeného mal súd dospieť k záveru, že žaloba žalobcov je dôvodná. Žalobcovia ďalej namietali nesprávny úradný postup súdu, ktorý nepostupoval podľa § 118 ods. 2 O.s.p. žalobcom bola odňatá možnosť zaujať postoj k úvahám súdu, navrhnuť relevantné dôkazy a konať tak, aby boli zachované základné princípy súdneho procesu. Súd v priebehu konania účastníkov neoboznamoval o skutočnostiach súvisiacich s ustálením právneho charakteru nároku, jeho výšky a všetkými ostatnými okolnosťami vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania tak, aby bolo v každom štádiu konania jednoznačné, ktoré skutkové okolnosti sú sporné a ktoré nesporné.

17. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

18. Ako už súd prvej inštancie uviedol, na to, aby boli žalobcovia v spore o náhradu škody úspešní, museli preukázať základné predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody, ktorými sú vznik škody na strane žalobcov, protiprávne konanie zo strany žalovaných, príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním a zavinenie na strane žalovaných (nedbanlivosť alebo úmysel). Dôkazné bremeno bolo na žalobcoch a všetky predpoklady museli preukázať súčasne.

19. Základným predpokladom pre priznanie nároku na náhradu škody je porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaných (protiprávny úkon). Právna teória vykladá protiprávny úkon ako prejav ľudskej vôle, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. Občiansky zákonník nerozlišuje, či ide o porušenie právnej povinnosti vyplývajúcej z právneho predpisu, alebo o porušenie právnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy. Porušenie právnej povinnosti môže byť spôsobená konaním, alebo opomenutím. Porušením práva je i porušenie ustanovenia § 415 OZ, týkajúci sa občianskoprávnej prevencie. Ak neexistuje konkrétne právna norma ukladajúca určité chovanie, je s ohľadom na všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 protiprávny každý úkon alebo činnosť, pri ktorej si dotknutá osoba nepočínala tak, aby nedošlo ku škode na zdraví, majetku, právach iného, prírode a životnom prostredí.

20. V prejednávanej veci videli žalobcovia protiprávne konanie žalovaných 1) a 2) v tom, že neustále spochybňujú vlastníctvo žalobcov k nehnuteľnostiam, o čom svedčí zápis ich vlastníckeho práva v príslušnom katastri. Naposledy podali podnet na Ministerstvo hospodárstva SR, ktoré podalo žalobu o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam voči žalobcom a to po neúspešnom spore, ktoré bolo vedené voči žalobcom v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 4C 204/1996. Žalovaná 2) navyše užíva neoprávnene nehnuteľnosť žalobcov potom, ako ju žalobcovia vyzvali na vypratanie nehnuteľností.

21. Názor žalobcov, že žalované sa vyššie uvedeným konaním dopustili protiprávneho konania, je však mylný. Žiadnym z vyššie uvedených konaní sa žalované nedopúšťajú konania v rozpore s akýmkoľvek právnym predpisom a neprichádza do úvahy ani konanie v rozpore so zmluvou (žalobcovia nepoukazujú na žiadnu zmluvu, ktorú by so žalovanými uzavreli.). Podávanie podnetov v prípade, ak sa osoba domnieva, že boli porušené jej práva, patrí k základným ústavným právam zakotveným v čl. 26 ods. 2 Ústavy SR (každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom....). Je pravdou, že základným ústavným právom je aj vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 Ústavy SR). Ak žalované aj podali podnet na preskúmanie spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcov k sporným nehnuteľnostiam najprv na prokuratúru a neskôr na Ministerstvo hospodárstva SR, povinnosťou uvedených orgánov na základe týchto podnetov nebolo podať žaloby (vrátane predbežných opatrení). Ak tak uvedené orgány urobili a žaloby podali, sami zodpovedajú za svoje konanie. Podaním riadnej žaloby (ktorá nie je vyhodnotená ako šikanózna, porušujúca dobré mravy) sa ale rovnako nie je možné dopustiť protiprávneho konania, pretože ide znova o výkon základného ústavného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde....). Žalovaná 2) sa tiež nemohla dopustiť protiprávneho konania tým, že užívala nehnuteľnosť žalobcov aj potom, keď ju títo začiatkom roka 2011 vyzvali na vypratanie nehnuteľnosti. Žalovaná sa bránila tým, že nehnuteľnosť je oprávnená užívať na základe vydaného predbežného opatrenia a za užívane nehnuteľnosti platí do súdnej úschovy, pretože žalobcovia odmietajú prijímať plnenia za užívanie nehnuteľností. Ak sa žalobcovia domnievajú, že žalovaná užíva ich nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, mohli podať žalobu o vypratanie a po vyhovení takejto žalobe by nasledovala exekúcia, v ktorej by súdny exekútor zabezpečil vypratanie nehnuteľnosti žalovanou na základe exekučného titulu (rozsudku ukladajúcemu nehnuteľnosť vypratať). Samotná výzva žalobcov na vypratanie nehnuteľnosti nie je exekučným titulom, po doručení ktorej by bola žalovaná povinná nehnuteľnosť vypratať, t.j. žalovaná ak nevypratala spornú nehnuteľnosť, nedopustila sa žiadneho protiprávneho konania.

22. Ako odvolací súd vyššie uviedol, ak chceli byť žalobcovia v konaní vo veci samej úspešní, museli preukázať súčasne všetky predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody. Konanie zo strany žalovaných, ktoré žalobcovia označili ako protiprávne nebolo možné vyhodnotiť po právnej stránke ako protiprávne, preto bolo možné dospieť k záveru, že žalobcovia nepreukázali jeden zo základných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody, ktorým je protiprávne konanie zo strany žalovaných. Ak neexistuje protiprávne konanie žalovaných, nemôže existovať ani príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. Medzi účastníkmi bolo nesporné, že zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam svedčí v prospech žalobcov (k čomu súd prihliadol) a je možné pripustiť, že na strane žalobcov vznikla škoda (aj na nehnuteľnostiach), avšak možno uzavrieť, že sa tak nestalo v príčinnej súvislosti s konaním žalovaných 1) a 2), ktoré žalobcovia popísali, pretože popísané konanie žalovaných žalobcami nenaplnilo znaky protiprávnosti. Žalované konali pri podávaní podnetov a žalovaná 2) pri užívaní nehnuteľnosti v súlade s právom, čo je okolnosťou vylučujúcou priznať žalobcom náhradu škody. Výškou škody na strane žalobcov sa už odvolací súd z dôvodu hospodárnosti konania nezaoberal, pretože odpoveď na uvedenú spornú otázku nemôže priniesť žalobcom priaznivejší výsledok sporu.

23. Na námietku žalobcov, že súd podľa § 118 ods. 2 neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné, nebolo možné prihliadnuť. V prejednávanej veci tvrdenia žalobcov 1) a 2) žalované žiadnym spôsobom nespochybovali, t.j. tvrdenia žalobcov sporné neboli, žalobcovia svoje tvrdenia preukázali listinnými dôkazmi, ktoré založili do súdneho spisu (podnety žalovaných na preskúmanie nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcov, výzvu na vypratanie nehnuteľnosti a ďalšie). Súd vykonal dokazovanie založenými listinnými dôkazmi a výpoveďami účastníkov konania a vo veci rozhodol. Vykonalé dôkazy súd však po právnej stránke

nevyhodnotil zhodne ako žalobcovia a vyjadril v rozsudku rozdielny právny názor ako vyjadrili žalobcovia. Súd ale nie je viazaný právnym názorom účastníkov konania.

24. Rovnako nebolo možné prihliadnuť na početné judikáty a rozhodnutia NS SR a iných súdov, ktoré žalobcovia založili do súdneho spisu, pretože tieto rozhodnutia vychádzali z iného skutkového stavu, ako bol zistený v tejto veci. Prevažná väčšina rozhodnutí síce hovorí tom, že advokát môže spôsobiť škodu fyzickej osobe, avšak ide o prípady, keď advokát zastupuje svojho klienta a je medzi nimi záväzkový vzťah na základe dohody o plnomocenstve, alebo ide o prípady, kedy advokát vypracoval konkrétny písomný právny úkon (zmluvu), z ktorej vznikli práva a povinnosti aj tretím osobám (nie len jeho klientovi), a dodatočne bolo zistené, že zmluva bola neplatná a došlo k porušeniu práv tretích osôb, ktorí sa neskôr domohli svojho práva na náhradu škody. V prejednávanej veci ale žalobcovia netvrdia, že by ich niekedy v minulosti žalovaná 2) ako advokátka zastupovala, alebo že by vypracovala zmluvu, ktorá by sa žalobcov týkala, preto predložené rozhodnutia nebolo možné aplikovať na túto vec.

25. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvej inštancie žalobu žalobcov zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

26. Žalobkyňa 2) v odvolaní namietla i správnosť rozhodnutia v časti náhrady trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. To, že si žalovaná 1) ako právna zástupkyňa žalovanej 2) ako advokátka vyčíslila trovy konania spočívajúce v prevzatí veci septembri 2013 a uplatnila si trovy právneho zastúpenia za všetky ostatné úkony, žalobcovia považovali za dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. Žalovaná 1) konala za žalovanú 2) v tom istom rozmedzí ako konala sama za seba. To znamená, že nemá právo dožadovať sa odmeny za prevzatie veci a zastupovanie v konaní, v ktorej je sama účastníčkou konania ako žalovaná 1). Žalovanej 2) podľa názoru žalobcov nemala byť náhrada trov konania priznaná.

27. K názoru žalobcov sa priklonil v prejednávanej veci i odvolací súd. Žalovaná 1) je advokátkou a v tomto konaní aj účastníčkou konania. Na základe plnej moci zo dňa 9.8.2013 uzavrela so žalovanou 2) dohodu o plnomocenstve a podaním doručeným súdu 8.12.2014 si vyúčtovala trovy právneho zastúpenia za 5 úkonov právnej služby, prevzatie veci, účasť na pojednávaniach (6.9.2013, 17.10.2014 - odročené, 5.12.2014) a vyjadrenie k dôkazom 30.9.2013. V danej veci je možné uzavrieť, že z hľadiska rozsahu žalovaná 1) ako právna zástupkyňa žalovanej 2) neposkytla žalovanej 2) žiadne úkony právnej služby navyše oproti tomu, ako sa sama bránila v spore. Žalovaná 1) sa sama ako účastníčka konania musela s vecou oboznámiť, t. j. nepatrí jej odmena za úkon právnej služby oboznámenie sa s vecou a prevzatie zastúpenia. Na pojednávaniach 6.9.2013 a 5.12.2014 vystupovala žalovaná 1) ako účastníčka konania, za žalovanú 2) sa nevyjadrovala a podanie doručené súdu 30.9.2014 (č.l. 148) nie je podaním právnej zástupkyne žalovanej 2), ale žalovanej 2) a nemožno ho nazvať ako vyjadrenie k dôkazom, pretože v tomto podaní žalovaná 2) dôkazy vôbec nehodnotí. Z uvedených dôvodov žalovanej 2) nemala byť priznaná náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia, pretože trovy právneho zastúpenia žalovanej 2) nevznikli, žalovaná 2) sa vyjadrovala sama a ak sa nechala zastúpiť žalovanou 1) takéto trovy je potrebné považovať za neúčelné.

28. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na § 388 C.s.p. zmenil.

29. Rovnaký záver platí aj pre trovy odvolacieho konania žalovanej 2), žalovanej 2) žiadne trovy nevznikli, preto bolo dôvodné jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznať podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a § 396 ods. 1 C.s.p.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).